

Poznań, dnia 24 stycznia 2019 r.

2019-02-04
RPW/7272/2019 P

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Hoża 20, 00-529 Warszawa

PETYCJA

Niniejszym wnoszę o to, aby Pan Minister wystąpił z inicjatywą ustawodawczą poprzez uchwałę Rady Ministrów, w celu dokonania zmian w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w zakresie niżej wskazanym.

1. Wnoszę o zmianę art. 19 Ustawy poprzez uzupełnienie o ust. od 3 do 7, o treści następującej:
„3. Kandydatury do rady uczelni mogą zgłaszać:
  - 1) rektor,
  - 2) członkowie senatu,
  - 3) samodzielni pracownicy naukowci uczelni,
  - 4) organ samorządu studenckiego uczelni,*w terminie wskazanym przez rektora na stronie internetowej uczelni, nie krótszym niż 14 dni od ogłoszenia rekrutacji do rady uczelni.*
4. *Zgłoszenia są dokonywane imiennie, w formie pisemnej, wraz z uzasadnieniem i są kierowane do rektora.*
5. *Lista zgłoszonych kandydatów jest ogłaszana przez rektora na stronie internetowej uczelni wraz z informacją o możliwości zgłaszania zastrzeżeń, w terminie nie krótszym niż 14 dni od opublikowania listy kandydatów do rady uczelni.*
6. *Zastrzeżenia co do kandydata na członka rady uczelni mogą być zgłaszane przez każdego pracownika uczelni i doktoranta uczelni oraz przez organ samorządu studenckiego. Zastrzeżenia są imienne, formułowane pisemnie, z uzasadnieniem i kierowane są do rektora, który treść zastrzeżeń zamieszcza na stronie internetowej uczelni oraz przedstawia je senatowi uczelni.*
7. *Wybór rady uczelni nie może być dokonany przed upływem 30 dni od opublikowania zastrzeżeń w trybie przewidzianym w ust. 6.”*

Uzasadnienie

Nowy rodzaj organu uczelni, w myśl przepisów Ustawy, jest dobierany w gruncie rzeczy na zasadach dyskrecjonalno-gabinetowych. Nie są ustalane żadne zasady przeprowadzania rekrutacji do rady uczelni oraz możliwości zapoznawania się przez wspólnotę akademicką z kandydatami. Nie ma też możliwości zgłoszenia zastrzeżeń. Taki stan rzeczy umożliwia również popełnianie nadużyć w tym zakresie, dobierania osób na zasadzie znajomości osobistych i uniemożliwia weryfikację kandydatów. Taka sytuacja potencjalnie umożliwia dobór członków rady życzliwych włazom rektorskim, co może sprzyjać takim, a nie innym wskazaniom rady uczelni w tym zakresie.

2. Wnoszę o dokonanie zmiany w art. 34 Ustawy, poprzez dodanie nowego ustępu 4a, o treści następującej:

„4a. Statut uczelni lub jego zmiana, w terminie 30 dni od uchwalenia lub nadania, jest przedstawiany ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w celu zbadania zgodności z prawem. Obowiązek ten nie dotyczy sytuacji, o której mowa w art. 35 ust. 8. W razie stwierdzenia niezgodności z prawem, stosuje się odpowiednio art. 427 ust. 2 i 3.”

Uzasadnienie

Obecna Ustawa nie zapewnia właściwej kontroli Ministra w zakresie zgodności statutów uczelni z prawem. Ponieważ uczelnie nie są wpisywane do rejestrów prowadzonych przez sądy, które siłą rzeczy badałyby zgodność statutu uczelni z prawem, obowiązek ten powinien wziąć na siebie Minister. Autonomia uczelni nie może obejmować działań niezgodnych z prawem. Statut uczelni jest aktem normatywnym o dużej doniosłości dla osób zatrudnionych w uczelni, studentów oraz dla osób spoza uczelni, które starają się podjąć studia na uczelni.

3. Wnoszę o dokonanie zmian w art. 128 Ustawy, w sposób następujący:

- 1) poprzez dodanie w ust. 2, na końcu, zdania następującego:

„Przeprowadzanie ocen okresowych przed upływem 4 lat od dokonania poprzedniej oceny okresowej, która była pozytywna, na wniosek rektora, wymaga pisemnego uzasadnienia, które jest doręczane osobie ocenianej przed dokonaniem oceny okresowej.”

- 2) poprzez dodanie ustępu 9., o treści następującej:

„9. W terminie 14 dni od otrzymania negatywnej oceny okresowej, osoba oceniana ma prawo wnieść sprzeciw do sądu pracy. W razie stwierdzenia, że ocena została wydana z naruszeniem prawa i przyjętych w uczelni zasad dokonywania ocen okresowych, sąd uchyla ocenę.”

Uzasadnienie

Jeżeli na wniosek rektora ocena okresowa jest sporządzana przed upływem 4 lat od dokonania poprzedniej oceny okresowej, która była dla pracownika pozytywna, musi to być podyktowane jakimiś szczególnymi okolicznościami, które powinny być znane osobie ocenianej. Stąd postulat, aby taka decyzja rektora była pisemnie uzasadniona, zważywszy na to, że ocena negatywna może eliminować pracownika z zatrudnienia w uczelni.

Ustawa wyżej wskazana nie określa kryteriów oceny okresowej. Określenie takich kryteriów jest doniosłe z punktu widzenia prawidłowości systemu ocen okresowych. Otrzymanie oceny negatywnej upoważnia rektora do rozwiązania z nauczycielem akademickim stosunku pracy za wypowiedzeniem (art. 123 ust. 1 pkt 1 Ustawy), a otrzymanie drugiej negatywnej oceny okresowej zobowiązuje rektora do takiego działania. Skoro takie mogą być ujemne konsekwencje dla nauczyciela akademickiego już z tytułu pierwszej oceny negatywnej, to pracownik powinien mieć możliwość odwołania się do sądu pracy, zanim jeszcze dojdzie do rozwiązania stosunku pracy. Kwestionowanie oceny okresowej dopiero po rozwiązaniu stosunku pracy jest działaniem spóźnionym z punktu widzenia interesów pracownika, naraża bowiem pracownika, nawet ocenionego negatywnie z naruszeniem prawa, na utratę pracy i pozostawanie bez niej przez czas trwania procesu sądowego, który może trwać nawet kilka lat. Wygrana pracownika, w takich warunkach, nie jest w stanie zrehabilitować skutków bezprawnej oceny negatywnej.

Nie widać przyczyn, dla których pracownicy służby cywilnej zostali wyposażeni w prawo do sądu w przypadku otrzymania oceny negatywnej (zobacz art. 83 ust. 5 ustawy z dnia 21.11.2008 r. o służbie cywilnej, DzU z 2018 r., poz. 1559 ze zm.), pracownicy mogą się odwołać od wymierzonej kary porządkowej (zobacz art. 112 Kp), a nauczyciele akademicy są tego prawa pozbawieni. Taka sytuacja narusza zasady Konstytucji RP:

- 1) zasadę równości wobec prawa (art. 32 ust. 1),
- 2) zasadę prawa do pracy (art. 65 ust. 1),
- 3) zasadę prawa do sądu (art. 77 ust. 2).

Z poważaniem

